

## II

(Az EK-Szerződés/Euratom-Szerződés alapján elfogadott jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

## HATÁROZATOK

## BIZOTTSÁG

## A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2008. november 20.)

**a 2006/88/EK tanácsi irányelvben előírt kockázatalapú állat-egészségügyi felügyeleti rendszerekre vonatkozó iránymutatásokról**

(az értesítés a C(2008) 6787. számú dokumentummal történt)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2008/896/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

rendszereknek figyelembe kell venniük az említett irányelv 10. cikkének (4) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően kidolgozandó iránymutatásokat.

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a tenyésztett víziállatokra és az azokból származó termékekre vonatkozó állat-egészségügyi követelményekről és a víziállatokban előforduló egyes betegségek megelőzéséről és az azok elleni védekezésről szóló, 2006. október 24-i 2006/88/EK tanácsi irányelvre<sup>(1)</sup> és különösen annak 10. cikke (4) bekezdésére,

mivel:

(1) A 2006/88/EK irányelv meghatározza a víziállatok egyes betegségeinek gyanúja vagy kitérése esetén alkalmazandó védelmi minimumintézkedéseket. Ezenkívül az említett irányelv IV. mellékletének II. része felsorol egyes egzotikus és nem egzotikus betegségeket.

(2) A 2006/88/EK irányelv 10. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy valamennyi gazdaságban és puhatestű-tenyésztési területen a tenyésztés típusának megfelelő, kockázatalapú állat-egészségügyi felügyeleti rendszert alkalmazzanak. E

(3) A 2006/88/EK irányelv értelmében az állat-egészségügyi felügyeleti rendszerek egyrészt bármely, megnövekedett arányú elhullás kimutatását célozzák a gazdaságokban és a puhatestű-tenyésztési területeken – a tenyésztés típusának függvényében –, másrészt pedig az említett irányelv IV. mellékletének II. részében felsorolt betegségek kimutatását azokban a gazdaságokban és puhatestű-tenyésztési területeken, ahol jelen vannak az adott betegségekre fogékony fajok. Ezenkívül a 2006/88/EK irányelv III. mellékletének B. része értelmében az e rendszerek keretében végzett ellenőrzések célja az is, hogy víziállat-egészségügyi tanácsadást nyújtsanak a víziállat-tenyésztő vállalkozások üzemeltetői számára, és szükség esetén megtegyék a szükséges állatorvosi intézkedéseket.

(4) Az akvakultúra-ágazat Közösségen belüli sokszínűsége miatt a kockázatalapú állat-egészségügyi felügyeleti rendszereket hozzá kell igazítani az ágazat szerkezetéhez és az egyes tagállamok állat-egészségügyi helyzetéhez. A tagállamok által az e rendszerek esetében figyelembe veendő iránymutatásokat ezért általános útmutatásra kell korlátozni.

(5) Emiatt helyénvaló meghatározni ebben a határozatban azokat az iránymutatásokat, melyeket figyelembe kell venni a kockázatalapú állat-egészségügyi felügyeleti rendszerek esetében.

<sup>(1)</sup> HL L 328., 2006.11.24., 14. o.

(6) Az e határozatban megállapított intézkedések összhangban vannak az Élelmiszerlánc- és Állategészségügyi Állandó Bizottság véleményével,

2. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

Kelt Brüsszelben, 2008. november 20-án.

1. cikk

E határozat melléklete tartalmazza azokat az iránymutatásokat, melyeket figyelembe kell venni a 2006/88/EK irányelv 10. cikkének (1) bekezdésében előírt kockázatalapú állat-egészségügyi felügyeleti rendszerek esetében.

a Bizottság részéről  
Androulla VASSILIOU  
a Bizottság tagja

## MELLÉKLET

**A 2006/88/EK IRÁNYELV 10. CIKKÉNEK (1) BEKEZDÉSÉBEN ELŐÍRT KOCKÁZATALAPÚ ÁLLAT-EGÉSZSÉGÜGYI FELÜGYELETI RENDSZEREK ESETÉBEN FIGYELEMBE VEENDŐ IRÁNYMUTATÁSOK****1. Az iránymutatások célja**

Ezen iránymutatások célja útmutatás a tagállamok számára a 2006/88/EK irányelv 10. cikkének (1) bekezdésében előírt kockázatalapú állat-egészségügyi felügyeleti rendszerekre (a továbbiakban: kockázatalapú állat-egészségügyi felügyeleti rendszerek) vonatkozóan.

**2. Az ellenőrzések tartalma****2.1. NYILVÁNTARTÁSOK ELLENŐRZÉSE ÉS KLINIKAI VIZSGÁLATOK**

A gazdaságokban vagy puhatestű-tenyésztési területeken végzett ellenőrzéseknek a 2006/88/EK irányelv 8. cikkében előírt nyilvántartások elemzéséből kell állnia – különös figyelemmel az elhullások bejegyzésére – annak érdekében, hogy meg lehessen vizsgálni a gazdaság vagy puhatestű-tenyésztési terület egészségügyi státusának alakulását.

Ellenőrizni kell valamennyi járványügyi egység reprezentatív kiválasztását.

Amennyiben vannak ilyenek, a nemrégiben elhullott, illetve haldokló tenyésztett víziállatok reprezentatív mintáját klinikailag meg kell vizsgálni – mind külsőleg, mind belsőleg – abból a szempontból, hogy észlelhetők-e nagyobb patológiai elváltozások. A vizsgálatnak különösen a 2006/88/EK irányelv IV. mellékletének II. részében felsorolt betegségekkel (a továbbiakban: felsorolt betegség) való fertőzöttség kimutatására kell irányulnia.

Amennyiben a vizsgálat eredményei alapján ilyen betegség jelenlétének gyanúja merül fel, a gazdaságból vagy a puhatestű-tenyésztési területről származó tenyésztett víziállatokat laboratóriumi vizsgálatnak kell alávetni.

A felsorolt betegségek egyikének gyanúja és/vagy megerősítése esetén bevezetendő intézkedésekre vonatkozó részletes szabályokat a 2006/88/EK irányelv V. fejezete tartalmazza.

**2.2. MINTAVÉTEL ÉS LABORATÓRIUMI VIZSGÁLAT**

Nem minden esetben van szükség mintavételre laboratóriumi vizsgálat céljából. Annak meghatározásához, hogy szükséges-e mintavétel, figyelembe kell venni a gazdaság vagy a puhatestű-tenyésztési terület nyilvántartásainak ellenőrzése, illetve a tenyésztett víziállatok ellenőrzése során szerzett információkat, valamint egyéb vonatkozó információkat.

**3. Az illetékes hatóság, magán állatorvosok és egyéb képezett víziállat-egészségügyi szolgálatok közötti választás az ellenőrzések elvégzésére**

A tagállamoknak meg kell határozniuk, hogy a kockázatalapú állat-egészségügyi felügyeleti rendszerek részét képező ellenőrzéseket az illetékes hatóságnak kell-e elvégeznie, vagy magán állatorvosok, illetve egyéb képezett víziállat-egészségügyi szolgálatok is engedélyt kaphatnak-e erre.

**4. Az ellenőrzések gyakorisága**

A 2006/88/EK irányelv III. mellékletének B. része ajánlást tesz a gazdaságokban és puhatestű-tenyésztési területeken végzendő ellenőrzések gyakoriságára. A gyakoriságot két tényező határozza meg:

- a) az érintett tagállam, övezet vagy területi egység egészségügyi státusa az említett irányelv IV. mellékletének II. részében felsorolt nem egzotikus betegségek (a továbbiakban: felsorolt nem egzotikus betegségek) vonatkozásában;
- b) a gazdaság vagy a puhatestű-tenyésztési terület kockázati szintje a megbetegedések és a betegségek terjedése vonatkozásában.

## 5. A gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek egészségügyi státusa

A 2006/88/EK irányelv III. mellékletének B. része az egészségügyi státus alábbi kategóriáit különbözteti meg:

- I. kategória a) A 2006/88/EK irányelv 49. cikke (1) bekezdésének a) vagy b) pontjával vagy az 50. cikke (1) bekezdésének a) vagy b) pontjával összhangban betegségtől mentesnek nyilvánított. Ez a státus azon alapul, hogy:
- az adott betegség(ek)re fogékony fajok egyike sincs jelen a tagállamban, övezetben vagy területi egységben, és – adott esetben – a tagállam, övezet vagy területi egység vízforrásában; vagy
  - a kórokozó a tagállamban, övezetben vagy területi egységben és – adott esetben – annak vízforrásában tudvalevőleg nem képes életben maradni.
- b) A 2006/88/EK irányelv 49. cikke (1) bekezdésének c) pontjával vagy az 50. cikke (1) bekezdésének c) pontjával összhangban betegségtől mentesnek nyilvánított. Ez a státus a 2006/88/EK irányelv V. melléklete II. részében meghatározott feltételeknek megfelelő célzott felügyeleten alapul.
- II. kategória Betegségtől mentesnek nem nyilvánított, de a 2006/88/EK irányelv 44. cikke (1) bekezdésével összhangban jóváhagyott felügyeleti program vonatkozik rá.
- III. kategória A fertőzést nem mutatták ki, de nem is vonatkozik rá olyan felügyeleti program, mely a betegségtől mentes státus elérésére irányul.
- IV. kategória A fertőzést kimutatták, de a 2006/88/EK irányelv 44. cikke (2) bekezdésével összhangban jóváhagyott felszámolási program vonatkozik rá.
- V. kategória A fertőzést kimutatták. A 2006/88/EK irányelv V. fejezetében előírt járványvédelmi minimumintézkedések vonatkoznak rá.

Adott esetben egy kockázatalapú állat-egészségügyi felügyeleti rendszer keretében végzett ellenőrzések az alábbiakkal ötvözhetők:

- a 2006/88/EK irányelvvvel összhangban jóváhagyott felügyeleti vagy felszámolási programok keretében végzett ellenőrzések (a II. vagy IV. kategóriába tartozó övezetek vagy területi egységek esetében);
- a betegségmentes státus fenntartására irányuló bármely felügyelet (a 2006/88/EK irányelv 49. cikke (1) bekezdésének a) vagy b) pontjával vagy az 50. cikke (1) bekezdésének a) vagy b) pontjával összhangban betegségtől mentesnek nyilvánított, az I. kategóriába tartozó övezetek vagy területi egységek esetében);
- a 2006/88/EK irányelv V. fejezete szerinti járványvédelmi intézkedések keretében végzett bármely ellenőrzés (az V. kategóriába tartozó övezetek vagy területi egységek esetében).

Kockázatalapú állat-egészségügyi felügyeleti rendszerek tervezésekor a tagállamoknak a következőket kell figyelembe venniük:

- a II. és IV. kategóriájú egészségügyi státusszal rendelkező területeken található gazdaságok vagy puhatestű-tenyésztési területek esetében a 2006/88/EK irányelvvvel összhangban jóváhagyott felügyeleti vagy felszámolási programok által előírt ellenőrzési gyakoriság nagyobb, mint az említett irányelv III. mellékletének B. részében ajánlott gyakoriság, ezért nem szükséges, hogy a tagállamok különleges követelményeket állapítsanak meg az ilyen programok hatálya alá tartozó területeken található gazdaságokra és puhatestű-tenyésztési területekre vonatkozó ellenőrzési gyakoriságra;
- a tagállamoknak elsősorban az I., III. és V. kategóriába tartozó egészségügyi státusszal rendelkező területeken található gazdaságok vagy puhatestű-tenyésztési területek esetében kell különleges követelményeket megállapítaniuk az ellenőrzési gyakoriságra vonatkozóan egy kockázatalapú állat-egészségügyi felügyeleti rendszer keretében, különleges körülményektől és nemzeti intézkedésektől függően;

- c) figyelembe kell venni, hogy egy gazdaságnak vagy puhatestű-tenyésztési területnek különböző betegségek tekintetében eltérő egészségügyi státusa lehet; ez olyan gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek esetében fordulhat elő, melyek a felsorolt nem egzotikus betegségek közül egynél többre fogékonyak <sup>(1)</sup>.

## 6. A gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek kockázati szintjének meghatározása

### 6.1. BEVEZETÉS

A gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek kockázati szintje nem csupán különböző egészségügyi státusszal rendelkező területek között, hanem az ugyanazon egészségügyi státusszal rendelkező területeken belül is eltéréseket mutat <sup>(2)</sup>.

A 6.2. pont iránymutatást ad a kockázati tényezőkhöz, melyeket figyelembe kell venni a gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek kockázati szintjének meghatározásakor.

A 6.3. pont olyan modellt határoz meg, mely felhasználható a gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek magas, közepes vagy alacsony kockázati szint szerinti besorolásához. A tagállamok más modelleket is alkalmazhatnak a gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek kockázati szintjének meghatározásához, amennyiben azok a modellek megfelelőbbnek tűnnek egy adott helyzetben.

Ezen iránymutatások nem tartalmaznak információt arra vonatkozóan, hogy a tagállamok milyen módon alkalmazták a 6.3. pontban meghatározott modellt. A tagállamok:

- a) minden egyes gazdaság és puhatestű-tenyésztési terület esetében alkalmazhatják a modellt az egyedi kockázati szint meghatározásához; vagy
- b) felhasználhatják a modellt a különböző típusú gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek jegyzékbe vételéhez és erre támaszkodva annak meghatározásához, hogy a gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek mely kategóriái tekintendők alacsony, közepes vagy magas kockázati szinthez tartozónak.

### 6.2. KOCKÁZATI TÉNYEZŐK

Számos tényezőt kell figyelembe venni egy gazdaság vagy puhatestű-tenyésztési terület kockázati szintjének meghatározásakor. E tényezők magukban foglalhatják az alábbiakat, de nem csupán ezekre korlátozódnak:

- a) a betegség víz útján való közvetlen terjedése;
- b) a tenyésztett víziállatok mozgása;
- c) a termelés típusa;
- d) a tartott tenyésztett víziállatfajok;
- e) a biológiai biztonsági rendszer, beleértve a személyzet képzését és képzését;
- f) a gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek, illetve feldolgozó létesítmények sűrűsége az érintett gazdaságot vagy puhatestű-tenyésztési területet körülvevő területen;
- g) az érintett gazdaságnál vagy puhatestű-tenyésztési területnél alacsonyabb egészségügyi státusszal rendelkező gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek közelsége;
- h) az érintett gazdaság vagy puhatestű-tenyésztési terület, illetve a területen található más gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek egészségügyi státusának alakulása;

<sup>(1)</sup> Például egy szivárványospisztráng-gazdaság mentes lehet a lazacok fertőző vérszegénységétől (I. kategória), a II. kategóriába tartozhat (egy jóváhagyott felügyeleti program keretében) a pisztrángok vírusos vérfertőzése tekintetében és ismeretlen státusa lehet a pisztráng-félék fertőző vérképzőszervi elhalása vonatkozásában (III. kategória).

<sup>(2)</sup> Például egy felsorolt nem egzotikus betegségtől mentesnek nyilvánított gazdaságban általában alacsony az adott betegség terjedésének kockázata. Egy saját ivadékokat tenyésztő gazdaság azonban sokkal alacsonyabb kockázatot jelent, mint az, amelyik egy vagy több különböző beszállítótól vásárolja az összes ivadékát.

- i) kórokozók jelenléte az érintett gazdaságot vagy puhatestű-tenyésztési területet körülvevő területen található vadon élő víziállatokban;
- j) az érintett gazdaság vagy puhatestű-tenyésztési terület közelében végzett emberi tevékenységekből eredő kockázat <sup>(1)</sup>;
- k) ragadozók vagy madarak, melyek bejuthatnak az érintett gazdaságba vagy puhatestű-tenyésztési területre.

A gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek kockázati szintjének vizsgálatát célzó összetett rendszer alkalmazásával – minden vonatkozó kockázati tényezőt figyelembe véve – pontosan besorolhatók a gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek kockázati szintjük alapján. E rendszer azonban túlzottan időigényes lehet és nem nevezhető költséghatékonyak. Ezenkívül bonyolult művelet az összes kockázat vizsgálatára szolgáló különböző tényezők súlyozása.

Tekintettel a gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek kockázati szint alapján történő besorolását célzó összetett rendszer használatával kapcsolatos nehézségekre, a legtöbb esetben helyénvaló a következő kockázati tényezőkre összpontosítani:

- a) a betegség víz útján való, illetve a gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek földrajzi közelsége miatti közvetlen terjedése;
- b) a tenyésztett víziállatok mozgása.

E két kockázati tényező releváns, a termelés típusától, a gazdaságokban vagy puhatestű-tenyésztési területeken tartott tenyésztett víziállat-fajoktól és az érintett betegségektől függetlenül.

### 6.3. A GAZDASÁGOK ÉS PUHATESTŰ-TENYÉSZTÉSI TERÜLETEK KOCKÁZATI SZINTJÉNEK MEGHATÁROZÁSÁRA SZOLGÁLÓ MODELL

A gazdaságok vagy puhatestű-tenyésztési területek (magas/közepes/alacsony) kockázati szintjének meghatározására szolgáló modell három lépést foglal magában:

- I. lépés: A megbetegedés valószínűségének becslése a gazdaságban vagy a puhatestű-tenyésztési területen.
- II. lépés: A betegségnek a gazdaságból vagy puhatestű-tenyésztési területről való szétterjedése valószínűségének becslése.
- III. lépés: Az I. és II. lépésből eredő kockázati szintek becslésének ötvözése.

#### I. lépés

*A megbetegedés valószínűségének becslése a gazdaságban vagy a puhatestű-tenyésztési területen*

Annak valószínűsége, hogy víz útján, illetve a gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek földrajzi közelsége miatt kerül sor megbetegedésre	Annak valószínűsége, hogy a tenyésztett víziállatok mozgása révén kerül sor megbetegedésre	Kockázati szint
Magas	Magas	Magas
Magas	Alacsony	Közepes
Alacsony	Magas	Közepes
Alacsony	Alacsony	Alacsony

<sup>(1)</sup> Például közlekedési útvonalak, kikötők (ballasztvíz), horgászat.

## II. lépés

A betegség terjedése valószínűségének becslése a gazdaságból vagy a puhatestű-tenyésztési területről kiindulva

Annak valószínűsége, hogy víz útján, illetve a gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek földrajzi közelsége miatt terjed a betegség	Annak valószínűsége, hogy a tenyésztett víziállatok mozgása révén terjed a betegség	Kockázati szint
Magas	Magas	Magas
Magas	Alacsony	Közepes
Alacsony	Magas	Közepes
Alacsony	Alacsony	Alacsony

## III. lépés

Az I. és II. lépésből eredő kockázati szintek becslésének ötvözése

I. lépés. A megbetegedés valószínűsége	Magas	M	H	H
	Közepes	L	M	H
	Alacsony	L	L	M
		Alacsony	Közepes	Magas

II. lépés. A betegség terjedésének valószínűsége

#### 6.4. AZ I. KATEGÓRIÁJÚ EGÉSZSÉGÜGYI STÁTUSZAL RENDELKEZŐ EGYES GAZDASÁGOK ÉS PUHATESTŰ-TENYÉSZTÉSI TERÜLETEK KOCKÁZATI SZINTJE

A felsorolt nem egzotikus betegségek valamelyikére fogékony fajokat nem tartó gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek esetében, vagy ha az adott kórokozó tudvalevőleg nem képes életben maradni a tagállamban, övezetben vagy területi egységben és – adott esetben – annak vízforrásában, a kockázati szint a 2006/88/EK irányelv III. mellékletének B. része értelmében alacsonynak tekinthető. Emiatt elvileg nem szükséges, hogy a kockázatalapú állat-egészségügyi felügyeleti rendszer különböző ellenőrzési gyakoriságokat alkalmazzon.

A gazdaságoknak és puhatestű-tenyésztési területeknek azonban egymástól eltérő lehet a kockázati szintje a felsorolt nem egzotikus betegségek, illetve az újonnan megjelenő betegségek előfordulása és terjedése tekintetében. Így a tagállamok a gazdaságokat és puhatestű-tenyésztési területeket kockázati szintjük szerint sorolhatják be és ezáltal megkülönböztethetik őket felügyeleti és ellenőrzési szintjük alapján. Ennek során a tagállamok azt is figyelembe vehetik, hogy optimalizálni kell a források felhasználását.

#### 6.5. AZON VALÓSZÍNŰSÉG BECSLÉSE, HOGY VÍZ ÚTJÁN, ILLETVE A GAZDASÁGOK ÉS PUHATESTŰ-TENYÉSZTÉSI TERÜLETEK FÖLDRAJZI KÖZELSÉGE MIATT TÖRTÉNIK A MEGBETEGEDÉS, ILLETVE TERJED A BETEGSÉG

##### 6.5.1. Bevezetés

A gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek esetében akkor alacsony a megbetegedés és a betegség terjedésének kockázata, ha úgy tekinthető, hogy a vízforrások és a vízkibocsátás, illetve a vízi környezet, melyben a gazdaság vagy a puhatestű-tenyésztési terület található, bizonyos szintű védelmet biztosítanak a kórokozók behurcolása és terjedése ellen. Annak kockázata, hogy egy betegség víz útján, illetve a gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek földrajzi közelsége miatt megjelenik vagy elterjed-e egy gazdaságban, illetve egy puhatestű-tenyésztési területen vagy onnan kiindulva, nagyon változó lehet <sup>(1)</sup>.

A 6.3. pontban ismertetett modell csupán a betegség víz útján, illetve a gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek földrajzi közelsége miatti terjedésének magas és alacsony valószínűsége között tesz különbséget.

Ez a pont példákat mutat be olyan helyzetekről, melyeknél feltehetően alacsony annak a valószínűsége, hogy víz útján, illetve a gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek földrajzi közelsége miatt történik a megbetegedés, vagy terjed a betegség.

<sup>(1)</sup> Például fűrőlyukból származó vízzel működő, fedett visszavezető rendszer, ahol fertőtlenítik a szennyvizet (nagyon alacsony kockázat), szemben a tengeri ketteceket használó gazdasággal, melynek közelében sok gazdaság található (nagyon magas kockázat).

Az e pontban szereplő példák listája nem teljes. Emiatt nem vonható le az a következtetés, hogy az e példákon kívüli gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek esetében magas a valószínűsége a megbetegedésnek, illetve a betegség terjedésének.

6.5.2. *Példák annak az alacsony kockázatára, hogy víz útján, illetve a gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek földrajzi közelsége miatt történik a megbetegedés:*

- a) olyan gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek, melyek vízellátását fúróluk vagy forrás biztosítja;
- b) olyan gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek, melyeket fertőtlenített vagy kezelt vízzel látnak el a kórokozók behurcolásának megelőzése érdekében;
- c) az olyan egyéb vízforrásból származó vízzel ellátott gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek:
  - i. melyek nem kapcsolódnak olyan gazdaságokhoz vagy puhatestű-tenyésztési területekhez, illetve feldolgozó létesítményekhez, melyekben a tartott vagy feldolgozásra kerülő fajok ugyanazon betegségekre fogékonyak, mint az érintett gazdaságokban vagy puhatestű-tenyésztési területen tartott fajok;
  - ii. melyekben nincsenek a fogékony fajokhoz tartozó vadon élő víziállatok;
- d) más vízforrásoktól elszigetelt belvízi medencék, beleértve a tavacskákat és tavakat; annak meghatározásához, hogy a vízmedence elszigeteltnek tekinthető-e, figyelembe kell venni az olyan szezonális változásokat, mint a más vízforrásokkal való, áradások alkalmával történő érintkezés lehetőségét;
- e) part menti gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek, melyek védettek azáltal, hogy biztonságos távolságra vannak olyan más gazdaságoktól és puhatestű-tenyésztési területektől, illetve feldolgozó létesítményektől, melyekben a tartott vagy feldolgozásra kerülő fajok ugyanazon betegségekre fogékonyak, mint az érintett gazdaságokban vagy puhatestű-tenyésztési területen tartott fajok; az illetékes hatóság állapítja meg, hogy mi számít biztonságos távolságnak, figyelembe véve olyan tényezőket, mint az adott kórokozók életben maradási képességét nyílt vizekben, a vízáramlatokat és az árapályterület nagyságát.

6.5.3. *Példák annak az alacsony kockázatára, hogy víz útján, illetve a gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek földrajzi közelsége miatt terjed a betegség:*

- a) olyan gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek, melyek nem természetes vízi utakba bocsátják ki a szennyvizet <sup>(1)</sup>;
- b) olyan gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek, melyek fertőtlenítik vagy más módon kezelik a szennyvizet a kórokozók terjedésének megelőzése érdekében;
- c) olyan gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek, melyek nyilvános szennyvízrendszerekbe bocsátják ki vizüket, feltéve, hogy a nyilvános szennyvízrendszer bizonyos fajta szennyvízkezelést is magában foglal; ha azonban a szennyvizet kezelés nélkül bocsátják ki természetes vízi utakba, abban az esetben nem tekinthető úgy, hogy a gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek alacsony kockázati valószínűsége hordoznak magukban;
- d) azok a gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek, melyek nem bocsátanak ki szennyvizet tenyésztett víziállatokat vagy a vonatkozó felsorolt betegség(ek)re fogékony fajokhoz tartozó vadon élő víziállatokat tartalmazó vizekbe;
- e) más vízforrásoktól elszigetelt belvízi medencék, beleértve a tavacskákat és tavakat; annak meghatározásához, hogy a vízmedence elszigeteltnek tekinthető-e, figyelembe kell venni az olyan szezonális változásokat, mint a más vízforrásokkal való, áradások alkalmával történő bármely érintkezés lehetőségét;
- f) part menti gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek, melyek védettek azáltal, hogy biztonságos távolságra vannak olyan más gazdaságoktól és puhatestű-tenyésztési területektől, melyek esetében a tartott fajok ugyanazon betegségekre fogékonyak, mint az érintett gazdaságokban vagy puhatestű-tenyésztési területeken tartott fajok; az illetékes hatóság állapítja meg, hogy mi számít biztonságos távolságnak, figyelembe véve olyan tényezőket mint az adott kórokozók életben maradási képességét nyílt vizekben, a vízáramlatokat és az árapályterület nagyságát.

<sup>(1)</sup> Például: a szárazföld belsejében található gazdaságok, melyek a talajba vagy a földekre vezetik el a szennyvizet.

## 6.6. AZON VALÓSZÍNŰSÉG BECSLÉSE, HOGY A TENYÉSZTETT VÍZIÁLLATOK MOZGÁSA RÉVÉN TÖRTÉNIK A MEGBETEGEDÉS, ILLETVE TERJED A BETEGSÉG

### 6.6.1. Bevezetés

Az élő tenyésztett víziállatok gazdaságokba és puhatestű-tenyésztési területekre történő be-, illetve onnan való kiszállítása a betegség terjesztésének rendkívül fontos formája.

E tényező értékelésekor a következőket kell vizsgálni:

- a) a tenyésztett víziállatok származási helye;
- b) a gazdaságokba vagy a puhatestű-tenyésztési területekre szállított tenyésztett víziállatok száma;
- c) a tenyésztett víziállatok beszállítóinak száma;
- d) a tenyésztett víziállatok gazdaságokba és puhatestű-tenyésztési területekre történő be-, illetve onnan való kiszállításának gyakorisága.

A 6.3. pontban meghatározott modell csupán azt ajánlja, hogy a gazdaságokat aszerint sorolják be, hogy magas vagy alacsony-e annak kockázata, hogy a tenyésztett víziállatok mozgása révén megbetegedés történik, illetve terjed a betegség. E modell alkalmazásában ezért elegendő csupán azt figyelembe venni, hogy a gazdaság vagy puhatestű-tenyésztési terület tenyésztett víziállat-felvevő vagy -ellátó-e (beleértve az ikrákat), valamint az állatok származási helyét.

Ez a pont példákat mutat be olyan helyzetekről, melyekben feltehetően alacsony annak a valószínűsége, hogy a tenyésztett víziállatok mozgása révén történik a megbetegedés, illetve terjed a betegség.

Az e pontban szereplő példák listája nem teljes. Emiatt nem vonható le az a következtetés, hogy az e példákön kívüli gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek esetében magas a kockázata a megbetegedésnek, illetve a betegség terjedésének.

### 6.6.2. Példák annak az alacsony valószínűségére, hogy a tenyésztett víziállatok gazdaságokba és puhatestű-tenyésztési területekre való szállítása okozza a megbetegedést:

- gazdaságok és puhatestű-tenyésztési területek, melyek önellátók az ikrákat vagy ivadékokat illetően <sup>(1)</sup>;
- olyan esetek, melyekben kizárólag betegségtől mentes övezetekből vagy területi egységekből szállítják a tenyésztett víziállatokat. A III. és V. kategóriájú egészségügyi státusszal rendelkező gazdaságok esetében a meglévő közösségi jogszabályok nem írják elő, hogy betegségtől mentes övezetekből vagy területi egységekből kell szállítani a tenyésztett víziállatokat; az a tény, hogy a gazdaság egy betegségtől mentes övezetből vagy területi egységből szerzi be az állatokat, megkülönbözteti a gazdaságot az azonos kategóriájú egészségügyi státusszal rendelkező többi gazdaságtól. Az I. kategóriájú egészségügyi státusszal rendelkező gazdaságok kizárólag betegségtől mentes származási helyről szerezhetnek be állatokat. Így e gazdaságok esetében ehelyett elő kell írni, hogy az állatokat vagy az ugyanazon betegségtől mentes területről kell beszerezni, vagy hogy a gazdaságot csak kevés számú beszállító lássa el tenyésztett víziállatokkal;
- olyan esetek, melyekben karanténból kiengedett és további tenyésztésre szánt vadon élő víziállatokat szállítanak;
- olyan esetek, melyekben fertőtlenített ikrákat szállítanak; ez csak akkor fontos, ha tudományos bizonyítékok vagy gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy a fertőtlenítés hatékonyan, elfogadható szintre csökkenti a betegség áterjedésének kockázatát azon felsorolt betegségek esetében, melyekre a gazdaságban vagy a puhatestű-tenyésztési területen található fajok fogékonyak.

### 6.6.3. Példák annak az alacsony valószínűségére, hogy a tenyésztett víziállatok gazdaságokba és puhatestű-tenyésztési területekre történő szállítása okozza a betegség terjedését:

- olyan gazdaságok és a puhatestű-tenyésztési területek, melyek nem szállítanak állatokat további tenyésztés, tisztítás vagy állománypótlás céljából;
- olyan halgazdaságok, melyek kizárólag fertőtlenített ikrákat szállítanak; ez csak akkor fontos, ha tudományos bizonyítékok vagy gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy a fertőtlenítés hatékonyan, elfogadható szintre csökkenti a betegség áterjedésének kockázatát azon felsorolt egzotikus vagy nem egzotikus betegségek esetében, melyekre a gazdaságban található fajok fogékonyak.

<sup>(1)</sup> Ez vonatkozhat a saját tenyészállománnyal rendelkező halgazdaságokra és azokra a puhatestű-tenyésztő gazdaságokra és puhatestű-tenyésztési területekre, melyek esetében azon alapul a termelés, hogy természetes úton jutnak hozzá az ikrákhoz.